

Förenklade direktiv och förordningar för mjölk och mejeri

Jordbruksdepartementet

2007-03-26

Dokumentbeteckning

COM (2007) 58 final

Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2001/114/EG om vissa former av hållbarhetsbehandlad, helt eller delvis dehydratiserad mjölk avsedd som livsmedel

Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1255/1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter

Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 2597/97 om ytterligare bestämmelser för den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter med avseende på konsumtionsmjölk

Sammanfattning

Kommissionen har presenterat förslag till ändringar av direktiv och förordningar som berör mjölk- och mejerisektorn. Syftet är att förenkla regelverket. Sverige är generellt positivt till förslagen. De innebär en administrativ förenkling för såväl producenter som myndigheter. Förslaget om proteinstandardisering förväntas även kunna leda till budgetbesparingar. Sverige prioriterar i synnerhet förslagen om enhetligt stöd för skolmjölk och flexibla regler för fetthalt i konsumtionsmjölk.

1.1 Innehåll

Kommissionen presenterade den 25 februari 2007 förslag till förenklingar av direktiv och förordningar för mjölk- och mejerisektorn. Förslagen är en del av det förenklingsarbete som pågår inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Samtliga förslag har tidigare efterfrågats av både medlemsstater och näring.

Genom ändring av rådets direktiv 2001/114/EG om vissa former av hållbarhetsbehandlad, helt eller delvis dehydratiserad mjölk avsedd som livsmedel, föreslår kommissionen att proteinstandardisering av mjölkpulver och kondenserad mjölk ska tillåtas. Enligt dagens regler bör den naturliga proteinhalten bibehållas. Proteinhalten varierar oftast mellan 31 och 37 procent. Kommissionens förslag innebär att proteinhalten tillåts standardiseras till 34 procent. Detta har tillåtits med Codex internationella standards sedan 1999. Då europeiska producenter inte varit tillåtna att standardisera har detta inneburit en konkurrensnackdel, eftersom protein är en eftertraktad handelsvara och skillnaden i proteinhalt inte har återspeglats i konsumentpriser.

Genom ändring av rådets förordning (EG) 1255/1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter, föreslår kommissionen sänkta interventionspriser. Interventionspriset för skummjölkspulver baseras för närvarande på en proteinhalt på 35,6 %. Om gemenskapsstandarden för proteinhalt sätts till 34 % borde standarden för intervention logiskt sett anpassas till den nivån.

I ovannämnda förordning föreslår kommissionen även avskaffande av; prisgränsen på 92 procent för intervention av smör, privat lagring av skummjölkspulver och grädde, stöd till militära styrkor för konsumtion av mjölk- och mjölkprodukter samt obligatoriskt användande av importlicenser. Dessutom föreslås att de nationella kvalitetsklasserna för smör ersätts med en gemensam kvalitetsklass. Samtliga förslag innebär en administrativ förenkling, för såväl producenter som myndigheter.

För intervention av smör krävs idag att marknadspriset ligger 92 procent eller lägre än interventionspriset i en medlemsstat under två på varandra följande veckor. Eftersom kvantiteten smör som får intervenseras begränsas med ett tak, och intervention dessutom tidsbegränsas, anses åtgärden i dagsläget överflödigt och den anses utgöra en administrativ börda. Stödet för privat lagring av skummjölkspulver och grädde har inte använts på mycket lång tid, varför instrumentet anses överflödigt. Detsamma gäller stödet för militära

styrkor. Import övervakas av generaldirektoratet för skatter och tullar, varför obligatoriskt krav på användande av importlicenser anses överflödigt och administrativt krångligt. Nationella kvalitetsklasser för smör anses också vara en administrativ börda, då flera medlemsstater (däribland Sverige) haft problem med att definiera vad representativt smör är från respektive land.

Ändring av rådets förordning (EG) 1255/1999 föreslås även för att möjliggöra införandet av enhetligt skolmjölkstöd. I dagsläget är stödet högre ju högre fetthalten i mjölken är. Kommissionens förslag innebär att all mjölk erhåller samma stöd, oavsett fetthalt. Stödnivån föreslås till en nivå som innebär att instrumentets totala budget är oförändrad.

Genom ändring av rådets förordning (EG) 2597/1997 om ytterligare bestämmelser för den gemensamma marknaden för mjölk och mjölkprodukter med avseende på konsumtionsmjölk, föreslår kommissionen en liberalisering av definitionen för fetthalt i konsumtionsmjölk. I dagsläget tillåts endast mjölk som faller inom tre fettkategorier saluföras som konsumtionsmjölk; skummjölk (0,5 % fett eller mindre), mellanmjölk (mellan 1,5 och 1,8 % fett), helmjölk (3,5 % fett eller mer). Många medlemsstater (däribland Sverige) har dock tillåtits undantag från regelverket för att kunna saluföra mjölk som även faller utanför dessa kategorier. Kommissionens förslag innebär att all mjölk, oavsett fetthalt, får saluföras, under förutsättning att fetthalten tydligt anges på förpackningen.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förändringar kommer att krävas av föreskrifter som rör privat lagring. Föreskrift SJVFS 2004:75 om prisrapportering av smör måste upphävas.

1.3 Budgetära konsekvenser

De sänkta interventionspriserna för skummjölk förväntas leda till en besparing på EU-budgeten på 16,1-22,4 miljoner euro per år under perioden 2008-2013.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Förslagen från kommissionen om ändringar av tre mjölkregleringar är ett steg i förenklingsprocessen inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Samtliga nu föreslagna förändringar har tidigare efterfrågats av både medlemsstater och näringen. Ur svensk synvinkel är förslagen positiva och kan stödjas. De innebär en administrativ förenkling för

såväl producenter som myndigheter. Förslagen om enhetligt stöd för skolmjölk och flexibla regler för fetthalt i konsumtionsmjölk har Sverige efterfrågat vid ett flertal tillfällen sedan EU-inträdet. Förslaget om proteinstandardisering förväntas även kunna leda till budgetbesparingar, vilket är positivt.

Nuvarande skolmjölksstöd är kopplat till fetthalten på mjölken, ju högre fetthalt desto högre stöd utgår, vilket Sverige är kritiskt till. Sveriges grundläggande ståndpunkt är att alla avsättningsfrämjande stöd, däribland skolmjölksstödet, bör tas bort. I avvaktan på att alla avsättningsfrämjande stöd avskaffas är dock kommissionens förslag om införande av ett enhetligt stöd för skolmjölk positivt, och kan därför stödjas. Förslaget är positivt eftersom det innebär en administrativ förenkling både för skolorna som ansöker om stöd och för Jordbruksverket som betalar ut stödet. Dessutom kan ett enhetligt bidrag för all mjölk stimulera till ökad konsumtion av mjölk med lägre fetthalt vilket är önskvärt ur näringsmässig- och folkhälsosynpunkt. Förslaget förväntas även leda till ett högre återflöde till Sverige, eftersom andelen mjölk med låg fetthalt som konsumeras är högre i Sverige än för EU generellt.

Sverige stödjer kommissionens förslag till flexibla regler för fetthalt i konsumtionsmjölk. Förslaget innebär en administrativ förenkling, det stimulerar till ökad handel mellan medlemsstaterna och det uppmuntrar till produktion av den typ av jordbruksprodukter som marknaden efterfrågar. Dessutom innebär förslaget att det undantag som Sverige haft sedan EU-inträdet, som gör det möjligt för svenska producenter att saluföra mjölk utanför de godkända fetthalterna, kan tas bort.

Samtliga övriga förslag (avskaffande av prisgränsen på 92 procent för intervention av smör, privat lagring av skummjölkspulver och grädde, stöd till militära styrkor för konsumtion av mjölk- och mjölkprodukter, obligatoriskt användande av importlicenser samt ersättande av de nationella kvalitetsklasserna för smör med en gemensam kvalitetsklass) stöds också av Sverige då de minskar den administrativa bördan för såväl myndigheter som producenter.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Generellt väntas förslagen få ett positivt mottagande av medlemsstaterna. Flera medlemsstater kan dock tänkas motsätta sig enskilda delar av paketet, åtminstone inledningsvis. Framförallt förväntas förslaget om liberalisering av fetthalter för konsumtionsmjölk orsaka problem för vissa medlemsstater med motiveringen att en förändring av fetthaltsindelningen kan skapa problem att marknadsföra mjölk i dessa länder. Förslaget förväntas stödjas av de

medlemsstater som, liksom Sverige, idag har undantag. Införandet av ett enhetligt skolmjölkstöd kan komma att kritiserats av flera medlemsstater som tidigare, då frågan varit uppe för diskussion i rådet, hävdade att EU inte bör subventionera vatten. Med andra ord anser de att mjölk med högre fetthalt bör premieras högre än mjölk med låg fetthalt. Skolmjölkförslaget förväntas dock stödjas av flera nordliga länder och eventuellt även av de nya medlemsstaterna. Förslaget om proteinstandardisering tros kunna innebära problem för de medlemsstater där proteinhalten normalt ligger lägre än den föreslagna standardiserade nivån. De sänkta interventionspriserna som blir en följd av standardiseringsförslaget kan också skapa problem för några medlemsstater.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Livsmedelsverket har remitterat förslagen om liberalisering av fetthalter för konsumtionsmjölk och proteinstandardisering. Berörda instanser är generellt positiva till förslagen.

Den svenska näringen, genom Svensk Mjölk, har uttryckt sig mycket positivt till de föreslagna ändringarna. I synnerhet anser de förslagen om fetthaltsliberalisering och införande av enhetligt skolmjölkstöd vara välkomna.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer att behandlas i rådsarbetsgrupp i mars, för att därefter diskuteras i Särskilda Jordbrukskommittén och Jordbruksrådet.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 36 och 37 i EG-fördraget. Beslut fattas i rådet med kvalificerad majoritet efter att ha inhämtat yttrande från Europaparlamentet.

3.3 Fackuttryck/termer

Proteinstandardisering: Protein "utvinns" ur mjölken för att användas för andra produkter.